

24.10.2018

YHTEENVETO PITKITTÄVÄN TAI TOISTUVAN SELKÄKIVUN BIOPSYKOSOSIAALISTA KUNTOUTUSTA KOSKEVAN SUOSITUSLUONNOKSEN KOMMENTEISTA

Palko hyväksyi kokouksessaan 4.9.2018 pitkittävän tai toistuvan selkävun biopsykososiaalista kuntoutusta koskevan suositusluonnoksen. Tämän jälkeen luonnos oli julkisesti kommentoitavana otakantaa.fi-sivulla 10.9.-7.10.2018.

Kommenteja antoi 17 tahoja, jotka ilmoittivat edustavansa seuraavia taustatahoja:

- Potilas tai asiakas 5/17
- Potilaita tai asiakkaita edustava järjestö 2/17
- Terveyspalvelujen tarjoaja 3/17
- Sosiaali- ja terveystalouden hallinto 0/17
- Sosiaali- ja terveystalouden työntekijä 6/17
- Terveystalouden edunvalvontajärjestö 2/17
- Terveystalouden tieteellinen järjestö 1/17
- Viranomais 0/17
- Poliittinen päättävä 0/17
- Muu 3/17

Vastaukset kysymykseen, kunka hyödyllisenä pidät ehdotettua suositusta, jatkautuvat seuraavasti (1=huonoin, 5=paras):

- 1 1/17
- 2 3/17
- 3 2/17
- 4 4/17
- 5 7/17

Vastausten keskiarvo oli 3,76. Suurimmassa osassa etenkin terveydenhuollon ammattilaisten kommentteista suhtauduttiin suositukseen myönteisesti.

Varsinaisen suosituslauseen osalta tärkeimmät kommentit koskivat kuuden viikon aikarajaa eli tulisiko rajan olla alempi ja millaista hoitoa ja kuntoutusta ennen rajan täyttymistä tarjotaan. Erityisesti kuntoutuksen ammattilaiset toivat esille, että kuusi viikkoa on liian pitkä aika ja esittivät fysioterapeutin suoravastauksen käyttöä jo ennen sitä. Kommentteissa tuotiin toisaalta myös esille epäily nykyisten resurssien riittävyydestä suosituksen mukaiseen toimintaan.

Muutamassa kommentissa kaivattiin toisaalta suositukseen konkretiaa biopsykososiaalisen kuntoutuksen sisällön osalta ja toisaalta todettiin, että sisältö on kuvattu jo laajemmin Käypähoito-suosituksessa. Psyko-elementti saattoi joillakin kommentoijilla aiheuttaa väärinkäsityksiä oireiden leimaamisesta psykiseksi ja toteamuksen, että kaikilla ei ole biopsykososiaalisen kuntoutuksen tarvetta.

Joissain kommenteissa tuotiin esille, että joillain alueilla Suomessa on jo kehitetty suosituksen mukaisia toimintamalleja. Toisaalta tuotiin esille myös huoli siitä, miten suositusta pystyttäisiin toteuttamaan kaikkialla maassa.

Yksi kommentoija toi esille osteoporoosin ja siitä johtuvan nikamamurtuman mahdollisuuden oireiden pitkittymisen syynä, minkä vuoksi ennen selkäkipujen luokittelemista epäspesifisestä syystä johtuviksi tulee tehdä riittävät tutkimukset.

Jotkut kommentoijat toivat esille, että joissain tilanteissa kuntoutuksen kustannukset (ml. matkakulut) voivat olla henkilön taloudelliseen tilanteeseen nähden suuria.

Kommenteissa toisaalta yhdyttiin näkemyksiin luonnoksen näkemyksiin kustannuksista ja kustannusvaikuttavuudesta, toisaalta kyseenlaistettiin näyttö hyödyistä.

Biopsykososiaalista kuntotusta pidettiin pääsääntöisesti turvallisena, kunhan ensin on riittävän varmasti suljettu spesifit oireiden syyt pois.

Yksi kommentoija katsoi, että vastaavanlainen suositus tulisi tehdä kaikista tule-sairauksista.

Lisäksi yksittäiset kommentoijat kiinnittävät huomiota työterveyshuollon osuuteen selkävaikeuksista kärsivien hodon kokonaisuudessa ja toimintaterapian huomiointia osana suositusta.

Kommenttien perusteella tehdyt muutokset

Palkon tules-jaosto teki suositukseen ja perustelumuiotioon kommenttien perusteella muun muassa seuraavat muutokset:

- täsmennettiin tämän suosituksen ja käypä hoito –suosituksen suhdetta
- tarkennettiin, että kuuden viikon aikaraja on takaraja ja että akuuttivaiheessa käytetään hoidossa tavanomaisia biolääketieteellisen mallin mukaisia hoitokeinoja
- lisättiin spesifien syiden poissulkeminen turvallisuus-kohtaan
- lisättiin maininta toimintaterapiasta

